

A Fővárosi Ítéltábla dr. Hegedűs István ügyvéd által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek, a Dr. Nagy Norbert Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Nagy Norbert ügyvéd) által képviselt alperes neve(alperes címe) alperes ellen házastársi közös vagyon megosztása iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2012. október 17. napján meghozott 27.P.28.070/2011/16. számú ítélete ellen a felperes részéről 17. sorszám alatt előterjesztett, Pf.3. sorszám alatt kiegészített fellebbezés folytán meghozta a következő

**í t é l e t e t:**

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja.

A felperes fizetési kötelezettségét 9.142.700 (Kilencmillió-száznegyvenkétezer-hétszáz) forintba leszállítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - a Nemzeti Adó- és Vámhivatal külön felhívására - 168.430 (Százhatvannyolcezer-négyszázharminc) forint elsőfokú eljárási illetéket. A további 168.430 (Százhatvannyolcezer-négyszázharminc) forint illetéket az állam viseli.

Az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 51.575 (Ötvenegyezer-ötszázhetvenöt) forint másodfokú perköltséget.

A felperest 136.280 (Százharminchatezer-kétszáznyolcvan) forint fellebbezési illeték megfizetésére kötelezi az állam javára a Nemzeti Adó- és Vámhivatal külön felhívására. A további 7.170 (Hétezer-százhetven) forint illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

**I n d o k o l á s**

A felek házastársak voltak, házasságukból 1995. augusztus 18-án Alexandra és 1997. november 28-án Bettina utónevű gyermekeik születtek. A házaspár életközössége 2007 novemberében megszűnt, ekkor az alperes személyes ingóságaival elköltözött a házastársak azonos arányú közös tulajdonában álló **t.-i L.** utca 1/a. számú házaspár ingatlanból. A felek közös gyermekei az életközösség megszűnésétől a felperes nevelésében és gondozásában élnek. A felek házasságát a 2009. március 9-én jogerős ítélet felbontotta. A bontóperben kötött jogerős egyezség alapján a gyermekek a felperes gondozásába kerülnek, az alperes vállalta a gyermektartásdíj megfizetését. A házastársak megállapodtak abban, hogy az ingatlan kizárólagos használója a felperes, az alperes többtelephasználati díjat, lakáshasználati jog ellenértéket nem igényel.

A felperes keresetében kérte a házastársi közös vagyon megosztását, ezen belül az ingatlan közös tulajdonának megszüntetését, az alperes bejegyzett ? tulajdoni illetőségének a tulajdonába adását. Az alperesnek járó megváltási árból kérte

levonni a közös gyermekek bentlakására tekintettel a lakott érték 20%-át, az ingatlant terhelő kiadásokat, a gyermektartásdíj hátralékot és az ezzel kapcsolatos végrehajtási költségeket. Kérte volt házastársa kötelezését az ingatlan kiürítésére, kijelentkezésére, összes ingóságai elvitelére.

Az ingóvagyon megosztása körében a vagyonleltár 16. tétele alatt felvett személygépkocsira tartott igényt, a többi, a birtokában lévő ingóságot az alperes tulajdonába és birtokába kérte adni.

Kérte elszámolni az ingatlant terhelő kiadásokat, a hátralékos gyermektartásdíjat, a gépjármű súlyadóját, a kötelező felelősségbiztosítás díját, a zöldkártya díját és a műszaki vizsgáztatások költségeit is.

Keresete ténybeli alapjaként előadta, hogy az ingóságokat az alperes nem kérte, megegyezésre hajlandó nem volt, a felperes számára méltánytalan lenne, ha készpénzben kellene megfizetnie a vagyontárgyak ellenértékét. A gépjárművet a gyermekek érdekében használta, személygépkocsival szállította őket orvoshoz, edzésre, versenyekre, iskolai rendezvényekre, kirándulásra.

Az alperes módosított ellenkérelmében a részére jutó értéket 9.323.899 forintban kérte megállapítani. A közös tulajdon megszüntetését a felperes által kért módon maga is kérte, nem vitatta a felperes által előterjesztett ingóvagyonleltárt és értékeket, az őt terhelő gyermektartásdíj hátralékot, és az ingatlannal kapcsolatos költségeket.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a felek házastársi vagyontörségét megosztotta, a felperes tulajdonába adta a t.-i utca 1/a. szám alatti ingatlan alperest illető ? tulajdoni hányadát 90 napon belül fizetendő 9.227.011 forint ellenében. Az alperest a teljesítéssel egyidejűleg kötelezte az ingatlanból való kijelentkezésre.

Az ingó vagyonmérleg 1-16. tételei alatt felvett, az elsőfokú ítélet rendelkező részében meghatározott ingóságokat - többek között a vagyonleltár 16. tétele alatti Suzuki Swift Sedan 2001. típusú személygépkocsit 650.000 forint értékben - mindösszesen 1.218.000 forint értékben a felperes tulajdonába és birtokába adta.

Rendelkezett az illetékes földhivatal megkereséséről a jogváltás bejegyzése iránt házastársi vagyontörség megszüntetése jogcímén azzal, hogy a bejegyzés a megváltási ár teljes kifizetésének igazolása után fogantatosítható.

A meghaladó keresetet elutasította. További rendelkezései szerint a perben felmerült költségeket a felek maguk viselik, az eljárás i ítélet az államot terheli.

Indokolásában megállapította, hogy az életközösség megszűnése óta a felperes az építkezéshez felvett vállalati kölcsönre 2012. szeptember 30-ig összesen 172.209 forintot törlesztett, 2007 decemberében lakásbiztosításra kifizetett 1.491 forintot, kommunális adó címén 45.000 forintot teljesített és az ingatlan-nyilvántartási bejegyzéssel kapcsolatban 6.600 forint költsége merült fel. Az életközösség fennállása alatt a felek az 1-16. tétel alatt vagyonleltárban felvett, mindösszesen 1.218.000 forint értékű ingóságot szereztek.

Az alperest terhelő hátralékos gyermektartásdíj összege 530.731 forint, a végrehajtási költség 106.076 forint.

Az elsőfokú bíróság hivatkozott a Csjt. 31. § (2)-(3) és (5) bekezdésére, továbbá a házastársak vagyoni igényeinek rendezésénél a vagyontárgyak szétoztásánál irányadó, a bírói gyakorlatban kialakult elvekre. Kifejtette, hogy a természetbeni megosztás elvétől a felek méltányos érdekére tekintettel is el lehet térni. A megosztást úgy kell elvégezni, hogy egyes vagyontárgyak annak a félnek a tulajdonába kerüljenek, akinek a vagyontárgyakra körülményeinél fogva szüksége van. Az életközösség megszűnését követően az egyik házastárs által huzamosabb időn át használt, és ez alatt jelentős mértékben értéküket veszto vagyontárgyakat általában ennek a házastársnak indokolt tulajdonába adni. A perbeli esetben a házastársak életközösségének megszűnése óta a vagyontárgyakat

a felperes és a gondozásában lévő gyermekek használják. Emiatt az alperesre méltánytalan lenne, ha a bíróság a felperes által több mint öt éve használt ingóságokat az ő tulajdonába adná. Az elsőfokú bíróság ezért a vagyontárgyakat a felperes által megjelölt és az alperes által nem vitatott értéken a felperes tulajdonába adta.

A közös tulajdonú személygépkocsival kapcsolatos kiadások körében kiemelte, hogy a gépjárművet az életközösség megszűnése óta kizárólag a felperes használja. Az alperes a gépjárművön fennálló tulajdoni hányadával nem rendelkezhetett. Vitathatatlan, hogy a felperes a gépkocsit a két kiskorú gyermek érdekében is használta. Ettől függetlenül a gépjármű használatával, valamint az ingatlan használatával felmerülő kiadások a felperes terhére esnek. A gépkocsi használatához kötődő kiadásokat - a súlyadó, a kötelező felelősségbiztosítás, a műszaki vizsga, a zöldkártya költsége - a felperes nem háríthatja át az alperesre.

A gyermekek bentlakásával járó értékcsökkenés körében az elsőfokú bíróság utalt a Csjt. 77. § (1) bekezdésére és az egységes ítélkezési gyakorlatra, miszerint ha a közös tulajdonban álló ingatlant a bentlakó házastárs vagy a volt házastárs váltja magához, a kiskorú gyermekek bentlakása által okozott értékcsökkenés következményeit csak bizonyos mértékben lehet rá áthárítani. Ennek mértékét a bíróság az eset összes körülményeit, így a gyermekek életkorát és a használat módját értékelve határozza meg. Az általános gyakorlat szerint a bíróság a beköltözhető és a lakott forgalmi érték közötti különbséget meghatározott százalékkal csökkentett értékből kiindulva állapítja meg a megváltási árat. Az adott esetben az elsőfokú bíróság a felek méltányos érdekeit mérlegelve, gyermekenként 5%-ban állapította meg a feleket terhelő értékcsökkenés mértékét. A felperest a gyermekek lakhatásának biztosítása a gyermekek nagykorúságáig terheli, ez a nagyobbik gyermek esetében közel egy évig, míg a kisebbik gyermek vonatkozásában három évig áll fenn. Erre tekintettel, továbbá az ingatlan forgalmi értékére, a gyermekek azonos nemére figyelemmel magasabb arányú értékcsökkenés megállapítása nem indokolt.

Számítása szerint a beköltözhető ingatlan értékből a felekre jutó rész személyenként 10.427.500 forint. A beköltözhető érték 10%-a, a gyermekek bentlakására figyelemmel 2.085.500 forint. Így a tényleges forgalmi érték 18.769.500 forint, amiből az alperest megillető érték 9.384.750 forint. Az ingó vagyomból a jutó érték 609.000 forint. Az ingatlant terhelő költségek 259.864 forint, ebből az egy-egy házastársra eső rész 129.932 forint.

Az alperest megilleti 9.384.750 forint ingatlan érték, 609.000 forint ingó érték, de terheli a közös vagyon terhelő kiadás címén 129.932 forint, gyermektartásdíj hátralék és végrehajtási költség címén 636.807 forint. Így az ingatlan közös tulajdonának megszüntetésével a felperes által fizetendő megváltási ellenérték 9.227.011 forint, melynek megfizetésére az elsőfokú bíróság a felperes által kért 120 nap helyett 90 nap teljesítési határidőt engedélyezett. E körben döntését azzal indokolta, hogy a felperes maga kérte a közös tulajdon megszüntetését magához váltás útján, ezért a fizetési kötelezettségre hosszabb ideje számíthatott, és az engedélyezett teljesítési határidő az alperesre nézve is méltányosnak tekinthető.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak részbeni megváltoztatását azzal kérte, hogy az ítéletábla fizetési kötelezettségét 7.433.895 forintra szállítsa le és a teljesítési határidőt 120 napra módosítsa. Ennek keretében - a közös tulajdonú ingatlan tekintetében a gyermekek bentlakása folytán előállt értékcsökkenést a beköltözhető érték és a lakott érték különbségének 20%-ában,

2.085.500 forintban az alperes terhére állapítsa meg, és a megváltási ellenértéket 8.342.000 forintba szállítsa le,  
- az ingóságok természetbeni megosztása keretében a vagyonleltár 5-6., 8-10. tételei alatt felvett vagyontárgyak, továbbá a 16. tételszámú Suzuki Swift Sedan személygépkocsi kivételével, valamennyi ingóságot adja az alperes kizárólagos tulajdonába,  
- a gépkocsi életközösség megszűnés kori értékét 390.000 forintba, az 1-16. tétel alatti közös vagyoni ingóságok együttes értékét 958.000 forintba, a jutó értéket 479.000 forintba módosítsa, a felperes tulajdonába adott vagyontárgyak értékét 542.000 forintba, az alperest megillető értékkiegyenlítés összegét 63.000 forintba szállítsa le,  
- keresetét felemelve, a közös tulajdonú ingatlanra 2013. évtől a jogerős ítélet meghozataláig teljesített biztosítási díjak, helyi adó, a személygépkocsi után kiegyenlített súlyadó, kötelező felelősségbiztosítási díj, zöldkártya és műszaki vizsga költségét 576.151 forintba, ebből az alperest terhelő részt 288.075 forintba, az alperes gyermektartásdíj hátralékát és a végrehajtással felmerült költségeket 683.030 forintba, fizetési kötelezettségét 971.105 forintba emelje fel, és kötelezze az alperest a perrel felmerült költségei megfizetésére.

A fellebbezés indokai szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat tévesen, részben iratellenesen értékelte, megsértette a Pp. 206. §-át, valamint a Csjt. 31. § (5) bekezdésében foglalt méltányossági klauzulát.

Nem értékelte az alperes bontóperi nyilatkozatát, miszerint a házastársak az ingóságokat természetben megosztották, volt házastársa tehát a bontóperben az ingóságokról lemondott, a jelen perben viszont ezekre igényt tart.

A felperes a perben következetesen állította, hogy a személygépkocsit kizárólag a gyermekek érdekében használja, saját részéről a gépkocsi használata fel sem merül.

Az elsőfokú ítélet nem értékeli, hogy a felek már a bontóper befejezése után egyeztető tárgyalást folytattak a közös tulajdon megszüntetése tárgyában, amit az alperes indok nélkül megszakított.

A Római Egyezmény és az Alaptörvény is egyértelműen előírja a férfiak és a nők egyenjogúságát a házasságban és még a házasság felbontása után is. Az elsőfokú bíróság csak az alperesi igények figyelembevételével döntött, nem értékelte, hogy a felperes éveken át önként vállalta a gyermeknevelés terheit, az alperes még tartásdíjat sem fizetett, és perelhúzó magatartást tanúsít. Az elsőfokú bíróság csak az alperessel szemben volt méltányos, a felperes tekintetében a méltányosságot nem alkalmazta.

Téves megállapítás, hogy az alperes nem vitatta az ingatlan értékét, mert ragaszkodott a 25.000.000 forint forgalmi értékhez. Végül a felperes által csatolt, a polgármesteri hivatal által kiállított adó- és értékbecslő alapján fogadta el a megjelölt értéket.

Az elsőfokú bíróság csak hivatkozik az ítélezési gyakorlatra, de nem jelöli meg a döntése alapjául elfogadott egyedi ügyben hozott határozatokat.

A felperesre kiemelten méltánytalan, hogy az elsőfokú bíróság az alperes által hátrahagyott és éveken át nem követelt vagyontárgyak értékének kifizetésére kötelezi a felperest. Ezen ingóságokat a felperes kényszerűségből tárolta az ingatlanban, a berendezési tárgyakat a gyerekek is használják, ennek terhei kizárólag a felperesre nem háríthatók.

A gépkocsit az alperes soha nem kérte, annak tulajdonával nem rendelkezhetett, teherviselési kötelezettsége a jogszabály rendelkezésén alapul, így a súlyadó, a kötelező biztosítás, a vizsga és a zöldkártyával kapcsolatos költség alól az elsőfokú bíróság indokolatlanul mentesítette az alperest.

A gyermekek bentlakása folytán előállt értékcsökkenés körében a felperes arra hivatkozott, hogy az alperes elköltözése óta szakadatlanul gondoskodik a

gyermek lakhatásáról, ezzel szemben az alperes még kapcsolatot sem tartott a gyermekeivel.

A felperes a gyermekek bentlakásának egyébként szívesen vállalt terheit évek óta viseli, és ez a jövőben is rá hárul, ezért a lakott érték 20%-ának megfelelő értékcsökkenés alkalmazása messzemenően méltányos. Utalt a BH1995. 99. szám alatt közzétett eseti döntésére, amelyben a Kúria 20%-os értékcsökkenést tartott indokoltnak a Csjt. 77. § (1) bekezdésére és a Pp. 206. §-ára figyelemmel.

A 120 napos teljesítési határidő engedélyezése indokolt, mert az alperes gyermektartásdíj hátraléka miatt az ingatlanhányadra végrehajtási jogot jegyezték be, a hitelező a kölcsön felvételét a hátralék kiegyenlítéséhez köti. Méltánytalan, hogy a bíróság mentesítette az alperest a perköltség viselése alól.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az ingatlant terhelő költségek és a gyermektartásdíj hátralék tekintetében a fellebbezési eljárásban felemelt keresetet elismerte, meghaladóan az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Kiemelte, hogy valóban vitatta a felperes által 17.000.000 forintban megjelölt forgalmi értéket, de az adó- és értékbizonyítvány szerinti forgalmi értéket elfogadta. Az ingóvagyon értékét sem vitatta, a felek közötti eltérés csak abban volt, hogy a felperes egyes vagyontárgyak természetbeni kiadását kéri az életközösség megszakadaskor irányadó értéken, míg a nála maradó egyes ingóságok értékét a jelenkori állapot szerint határozza meg. A másik álláspontbeli eltérés a felek között, hogy a közös vagyont terhelő kiadások és terhek vonatkozásában az alperes nem tartja indokoltnak a felperes birtokában lévő személygépkocsi használatával és fenntartásával felmerülő, a felperes által igényelt költségeket.

A Csjt. 31. § (3) bekezdése értelmében a házastársi közös vagyon elemeit az életközösség megszűnésének időpontjában irányadó forgalmi értéken kell számítani, az egységes bírói gyakorlat mellőzi a természetbeni megosztást a felek között a használat tekintetében kialakult módra figyelemmel. Az elsőfokú bíróság ennek megfelelően döntött az ingóvagyon megosztásáról.

A közös vagyont terhelő tartozások és kiadások tekintetében a felperes igényének döntő többségét elfogadta, elismerte, kivéve olyan elszámolási igényt, amely az ő kizárólagos használatával összefüggésben merült fel.

A közös gyermekek bentlakása miatt elszámolt értékcsökkenés tekintetében nincs olyan egységes ítélkezési gyakorlat, miszerint az általa érvényesíteni kívánt 20%-os mérték automatikusan irányadó a perbeli jogvitában is. Nyilvánvaló, hogy a bentlakásra figyelemmel az elszámolható értékcsökkenés mértéke nem azonos egy 17 éves, illetve egy 2-3 éves gyermek esetében.

A fellebbezés az alábbiak szerint részben, kizárólag az ingatlant terhelő kiadások és a hátralékos gyermektartásdíj összegszerűsége tekintetében alapos.

A fellebbezési eljárásban a felperes a keresetet felemelve kérte az általa kifizetett, az ingatlanra vonatkozó biztosítási díjak, kommunális adó, továbbá a gépjárművet terhelő súlyadó, kötelező felelősségbiztosítás, műszaki vizsga díjának, összesen 576.151 forintból az alperesre jutó rész, és a gyermektartásdíjjal kapcsolatos, 2014. január végéig keletkezett összesen 683.030 forint tartozás elszámolását.

Az alperes az ingatlan tulajdonjogához kapcsolódó költségeket, és a gyermektartásdíj tartozását elismerte. Az ítéletábra ezért a Pp. 163. § (2) bekezdésére figyelemmel a tényállás pontosításával és kiegészítésével megállapította, hogy a felperes az életközösség megszűnésétől

- a munkáltatói kölcsönre 2007 decemberében 3.270 forintot, 2008. évben 32.785 forintot, összesen 36.055 forintot,

- a biztosítási díjra 2007 decemberében 1.491 forintot, 2008. évben 18.900 forintot (12x1575), 2009. évben 27.812 forintot (8x1.586 = 12.688 + 4x3.781 = 15.124), 2010. évben 43.712 forintot (3.781 + 7x 3.585 = 25.095 + 4 x 3.709 =

14.836), 2011. évben 45.248 forintot ( $8 \times 3.709 = 29.672 + 4 \times 3.894 = 15.576$ ), 2012. évben 47.382 forintot ( $9 \times 3.894 = 35.046 + 3 \times 4.112 = 12.336$ ), 2013. évben 49.684 forintot ( $8 \times 4.112 = 32.896 + 4 \times 4.197 = 16.788$ ), 2014. januárban 4.112 forintot, összesen 238.341 forintot,  
- kommunális adóra 2008. évben 5.000 forintot, 2009-2013. évek alatt 50.000 forintot ( $5 \times 10.000$ ), összesen 55.000 forintot,  
- az ingatlan-nyilvántartással kapcsolatos költségre 6.600 forint, mindösszesen 335.996 forintot fizetett, amelyből az alperesre jutó tartozás 167.998 forint.

Meghaladóan az elsőfokú ítélet helyes érvelése szerint a gépjármű fenntartásával járó fizetési kötelezettségek az üzembentartót, adott esetben a felperest terhelik. A volt házastársak közös tulajdonában álló gépkocsit az életközösség megszűnése óta kizárólag a felperes használja, vele szemben az alperes többlethasználati díj iránti igényt sem érvényesített. Az pedig nem értékelhető az alperes terhére, hogy a felperes állítása szerint a gépkocsihasználat elsősorban a közös gyermekek kényelmét, életvitelük könnyítését biztosítja.

A fellebbezés alaptalanul kifogásolta az ingatlanban bennlakó gyermekekre tekintettel megállapított forgalmi értékcsökkenés mértékét és a beköltözhető forgalmi érték alapulvételét.

A felperes kizárólagos ingatlan használata a felek bontóperben kötött megállapodásán alapul, a lakottság folytán előállt értékcsökkenést tehát a felperes bennlakása okozza, ennek hátrányos következményeit is neki kell viselnie. A beköltözhető állapotnak megfelelő érték alapján kell megállapítani a benn nem lakó tulajdonostársnak, az adott esetben az alperesnek a tulajdoni hányad alapján jutó magához váltási értéket. A bennlakás értékcsökkentő hatása mértékének megállapításánál azonban nem hagyhatók figyelmen kívül a tulajdonostársak közötti kapcsolatból eredő, a jogszabály rendelkezésén alapuló közös kötelezettségek. Így a bennlakás értékcsökkentő hatásának meghatározásakor megfelelően értékelni kell, ha az ingatlanban bennmaradó házastárs a közös kiskorú gyermekek lakhatását is biztosítja. Ilyen esetben a bennlakás által okozott értékcsökkenés következményei csak korlátozott mértékben terhelik a bennlakó tulajdonostársat.

Kétségtelen, hogy a házastársak közös tulajdonú ingatlanában a felperes biztosítja a közös gyermekek lakhatását. E tényről a Csjt. 77. § (1) bekezdése, és az 1/2008. (V.19.) PK véleményben kifejtett iránymutatás alapján az alperes terhére is értékelni kell azzal, hogy a bíróság a megváltási ellenérték meghatározásánál a közös gyermekek bentlakása folytán előállt értékcsökkenés következményeit a házastársak között megosztja. A Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelően, az összes körülményt, a családvédelmi szempontokat, a gyermekek életkorát, az ingatlan adottságait, alapterületét, lakószobáinak számát értékelve, az elsőfokú bíróság által megállapított, az ingatlan beköltözhető forgalmi értékének gyermekenkénti 5%-ában, összesen 2.085.500 forintban meghatározott értékcsökkenés helytálló. A felek nagyobbik gyermeke az elsőfokú ítélet meghozatalának időpontjában 17 éves volt, ezért életkorára figyelemmel a gyermek bentlakása folytán megítélt értékcsökkenés igen méltányos mértékű. E körben az ítélet tábla megjegyzi, hogy az alperes fellebbezéssel nem támadta az értékcsökkentés alkalmazását, holott a szülők csak a kiskorú gyermek lakhatásának biztosítására kötelesek, és a felek nagyobbik gyermeke az elsőfokú ítélet meghozatala után nagykorúvá vált. Az adott ügyben tehát nem állnak fenn olyan méltányolható körülmények, amelyek indokolnák magasabb mértékű értékcsökkentés meghatározását.

Érdemben és indokaiban is helyes a közös vagyontárgyak megosztására vonatkozó rendelkezés. A Csjt. 31. § (3) bekezdése, és a Legfelsőbb Bíróság - már hatályon kívül helyezett - 10. számú Irányelve alapján változatlanul irányadó ítélkezési gyakorlat szerint a megosztás módjának meghatározása során érvényesülnie kell a

felek rendelkezési jogának, a méltányosság és az arányosság elvének, és a vagyontárgyak szétosztásának lehetőség szerint természetben kell megtörténnie. A pénzbeli értékiegyenlítés fizetésére való kötelezés elsősorban akkor rendelhető el, ha az elsődleges megosztási mód alkalmazására nincs lehetőség, vagy számottevő értékcsökkenéssel járna, illetve sértené az egyik házastárs méltányolható érdekét, valamint az ésszerűség és az okszerű gazdálkodás követelményét.

Kétségtelen, hogy az életközösség megszűnésekor a közös vagyonba tartozó ingóságok a felperes birtokában, használatában maradtak, és az is nyilvánvaló, hogy az eltelt évek alatt az ingóságok értéke jelentősen csökkent. Ilyen körülmények mellett a vitatott ingóságok természetbeni megosztása sértené az alperes méltányolható érdekét, az ésszerűség követelményét.

A hivatkozott Irányelv 5. pontja alapján egységes az ítélkezési gyakorlat abban a kérdésben is, hogy a házastársi közös vagyon megosztása során általában az életközösség megszűnéskori vagyoni helyzetből kell kiindulni, a közös vagyon megosztásáig terjedő időszakban bekövetkezett értékváltozást azonban figyelembe kell venni, ha az nem vezethető vissza a házastársak tevékenységére. Ebből következően kizárólag az adott vagyontárgyat birtokában tartó és használó házastárs terhére kell értékelni azt az értékcsökkenést, amely a saját rendeltetésszerű használatának következménye.

A vagyonleltár 16. tétele alatt felvett személygépkocsit az életközösség megszűnése óta a felperes használja, ezért a futásteljesítményből, és az évjáratí avulásból eredő értékcsökkenést a bíróságnak a felperes terhére kell értékelnie. Az életközösség megszűnéskori és a jelenlegi forgalmi érték közötti különbséget az alperesre nem hárítható át, erre nem ad alapot a felperes állítása, miszerint a személygépkocsit kizárólag a gyermekek érdekében használja.

A fentiekre tekintettel az alperest megillető megváltási ellenérték 9.384.750 forint, az ingó értékiegyenlítés 609.000 forint, de terheli a közös ingatlan tulajdonnal kapcsolatos 167.998 forint költség, továbbá a gyermektartásdíj hátralék és végrehajtási költség címén 683.030 forint. Az ítélet tábla a kölcsönös követelések egybeszámításával a felperes fizetési kötelezettségét megváltási ár címén - kerekítve - 9.142.700 forintba leszállította.

A felperes által kért hosszabb teljesítési határidő megadása sem indokolt. Az elsőfokú ítélet meghozatalától a jogerős ítélet meghozataláig eltelt több mint egy év időtartam elegendő volt arra, hogy a felperes a teljesítésre felkészüljön. Az elsőfokú ítélettel eltérő, 120 nap teljesítési határidő engedélyezése az alperes méltányos érdekeinek sérelmével járna.

Az elsőfokú perki költség viselését kifogásoló fellebbezés is alaptalan. A házastársi közös vagyoni igények rendezése, ennek keretében az ingatlan közös tulajdonának megszüntetése a volt házastársak érdekét szolgálja. Nem indokolja az 1/2008. (V.19.) PK vélemény VIII. g) pontjában foglalt költségviselési szabálytól való eltérést a peren kívüli megállapodás hiánya és az a körülmény, hogy az alperes a per kezdeti szakaszában vitatta a felperes által megjelölt ingatlan forgalmi értékét.

Az ítélet tábla ugyanakkor észlelte, hogy az elsőfokú bíróság nem rendelkezett a felperest terhelő elsőfokú eljárási illeték viseléséről. Az iratokból kitűnően az elsőfokú bíróság a 3.P.23.948/2010/4. számú végzésével a felperes személyes költségmentesség engedélyezése iránti kérelmét elutasította, és részére illetékfeljegyzési jogot engedélyezett. A felperes fellebbezése alapján eljáró Pest Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság a **ügyszámú** végzésével az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta. Az ítélet tábla ezért a Pp. 253. § (3) bekezdés utolsó mondata, a Pp. 81. § (1) bekezdése, az 1/2008. (V.19.) PK vélemény VIII. g) pontja, a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet (továbbiakban: Kmr.) 13. § (2)

bekezdése alapján a felperest 5.614.300 forint pertárgy érték után az Itv. 41. § (1) bekezdés a) pontja szerint megállapított 336.860 forint illetékből 168.430 forint megfizetésére kötelezte. A további 168.430 forint illetéket az alperes személyes költségmentessége folytán a Pp. 84. § (1) bekezdés a) pontja, a Kmr. 13. § (1) bekezdése és a 14. §-a alapján az állam viseli.

A Fővárosi Ítéltábla a fentiek alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) és (3) bekezdése szerint részben megváltoztatta.

A fellebbezés értéke 1.793.116 forint, így az állam által előlegezett fellebbezési illeték az Itv. 46. § (1) bekezdése szerint 143.450 forint. A felperes 84.311 forint perérték erejéig pernyertes, 1.708.805 forint tekintetében pervesztés lett, pervesztességének aránya 95%. A nagyobb arányban pervesztés felperes a Pp. 239. §-a szerint irányadó Pp. 81. § (1) bekezdése értelmében 1.624.500 forint fellebbezési érték után köteles másodfokú perköltség, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése, és a 4/A. § (1) bekezdése alapján megállapított, az áfával növelt 51.575 forint ügyvédi munkadíj megfizetésére.

Az ítéltábla a Pp. 84. § (1) bekezdés a) pontja, a Kmr. 13. § (1), (2) bekezdése és a 14. §-a szerint a felperest pervesztessége arányában 136.280 forint fellebbezési illeték megfizetésére kötelezte, a további 7.170 forint illetéket az állam viseli.

Budapest, 2014. február 25.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.  
a tanács elnöke

Dr. Baloginé dr. Faiszt Judit s.k.  
előadó bíró

Dr. Hegedűs Mária s.k.  
bíró

A kiadmány hitelül:  
Háló Sándorné  
tisztviselő